בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 4274-07-14 קידר נ' ענטר

תיק חיצוני: 0125034148

בפני כבוד השופט יגאל נמרודי

תובע **אופיר קידר**

נגד

נתבעת **קרן ענטר**

פסק דין

1. התובע הגיש לביצוע המחאה על סך של 15,000 ₪, ז"פ 3.11.2013 ("ההמחאה") משוכה על ידי הנתבעת לפקודתו. ההמחאה חוללה בהיעדר כיסוי מספיק ומחמת הוראת ביטול שניתנה בעניינה.

2. הנתבעת מאשרת כי היא משכה את ההמחאה ושעליה להסדיר את פירעונה, אלא שהזכאי לה הוא עיזבונו של מי שההמחאה נמסרה לו לטענתה, אליהו קידר ז"ל ("המנוח").

3. הנתבעת שכרה מהמנוח מקום, שבו היא ניהלה ביחד עם בעלה, שמואל ענטר, מוסך. לטענתה, בנה, יוסי ענטר, היה זקוק להלוואה. על כן נערכה פניה אל המנוח, הוא העניק הלוואה על סך של 15,000 ₪ ונמסרה לו ההמחאה. לאחר מועד קבלת ההלוואה ולפני המועד שנקבע לפירעונה של ההלוואה אירעה הפטירה. מכאן שעיזבון המנוח הוא שזכאי לקבל מהנתבעת את החוב. נטען שהתובע, בנו של המנוח, נטל את ההמחאה מהמנוח באופן שלא כדין. התובע מסתייג מהטיעון שהובא על ידי הנתבעת וטוען כי הוא זה שהעניק את ההלוואה, על כן הוא הזכאי לקבל את סכום החוב המגולם בהמחאה. המחלוקת בין הצדדים משתרעת אפוא על השאלה האם התובע הוא הזכאי לכספים או שמא עיזבון המנוח.

4. לאחר בחינה של טענות הצדדים, העדויות, הראיות והסיכומים, הגעתי למסקנה לפיה הדין עם הנתבעת.

5. אקדים ואציין, כי על אף מסירת טיעון עובדתי חלקי (טיעון ביחס למסמך ההלוואה לא נמסר על ידי הנתבעת בכתב ההתנגדות), מסירת נתון עובדתי שאינו מתיישב עם העובדות כהווייתן (איני מקבל את טענת הנתבעת לפיה ההמחאה נמסרה בחודש מרץ 2013) וקיומה של סתירה ביחס להמחאה נוספת (סתירה בין עדות הנתבעת לעד מטעמה, שמואל), הרי שבכל הקשור לגרעין המחלוקת – לשאלה מיהו המלווה והיכן נחתם הסכם ההלוואה – אני מעדיף את עדות הנתבעת והעדים המרכזיים מטעמה (בעלה ובנה) על פני עדות הנתבע. נסיבות העניין אף הן תומכות במסקנה לפיה דין התביעה להידחות.

6. ביום 17.3.2013, במועד בו נערכה עסקת ההלוואה, חתמו הנתבעת, בעלה ובנה על מסמך, שבחלקו העליון צולמה המחאה, ע"ס 15,000 ₪, ז"פ 17.3.2013, לפקודת "מור קופי" (בית העסק של הבן יוסי). ההמחאה משוכה מחשבונו של המנוח. במסמך מצוין כדלקמן:

> "אני החתום מטה יוסי ענתר ... מאשר שקיבלתי מאליהו קדר (חבר של אבא שלי) הלוואה על סך 15,000 ש"ח .... בצ'ק הנ"ל עבור העסקה שלי. אני מתחייב להחזיר את הסכום הנ"ל (ההלוואה) בעוד חודשיים ימים. הלוואה זאת היא גמ"ח מאת אליהו קדר ....."

7. תוכנו של מסמך ההלוואה מדבר בעדו. בחלקו העליון של המסמך ישנו צילום של המחאה, משוכה על ידי המנוח. בהמשכו עולה שמדובר בהלוואה "מאת אליהו קדר". לא עלה בידי התובע להוכיח שתוכנו של מסמך ההלוואה אינו משקף את שעולה ממנו.

7.1 נטען ששמואל הוא שפנה אל התובע וביקש הלוואה עבור בנו, ושהתובע הציע את הסכום כהלוואה ממנו, כשהוא מסתמך על סכום כסף שאביו, המנוח, התכוון להעביר לו. אם כך הם פני הדברים, לא ניתן הסבר משכנע מדוע לא צוין התובע כנפרע בהמחאה שמשך אביו המנוח, ולאחר הפקדת הכספים בחשבונו הייתה נמשכת על ידו המחאה לפקודת שמואל או בנו יוסי. הטענה בדבר קיומה של דחיפות אינה משכנעת; מעבר לאמור, התובע לא הראה שלא הייתה לו יכולת כלכלית להסדיר עבור הלווה – שמואל (או יוסי) סכום של 15,000 ₪, לפחות במסגרת מימון ביניים, במיוחד כשתוך ימים ספורים אמור היה אביו להעביר לו כספים.

7.2 ניתן הסבר מדוע במסמך ההלוואה נכתב כי המלווה הוא המנוח ולא התובע (סע' 12 – 14 לתצהיר עדותו הראשית של התובע), על אף שנטען שהתובע הוא המלווה. ההסבר נדחה על ידי. הוא אינו משכנע, אינו סביר ובעיקר מיותר. לא ניתן היה להסתיר לחלוטין את העסקה מעיניו של האב, שהרי ההמחאה שמשך האב – שסחרותה הוגבלה – אמורה הייתה להיפרע בחשבונו של צד ג' ("מור קופי") ולא בחשבונו של התובע. אם המנוח היה עשוי לחשוד, די היה בכך כדי לעורר את חשדו. אם מתקבלת גרסת התובע, באשר לזהות המלווה (האב המנוח), המנוח לא נזקק כלל למסמך ההלוואה, התובע עצמו אינו זקוק למסמך (ממילא הוא אינו יכול להשתמש בו, מאחר ומצוין שהמלווה הוא אחר – המנוח), ונמסרה לו המחאה נגדית.

7.3 התובע התבקש להבהיר בעדותו כיצד בדיוק נחתם מסמך ההלוואה. הוא העיד: "אני נסעתי הביתה והחתמתי אותו על השיק ובזמן הזה מולי נסע לאורנית להחתים את יוסי ואשתו על המסמך" (עמ' 14, ש' 19-20).

גרסה זו אינה מתיישבת עם תוכנו של מסמך ההלוואה. במסמך מצוין שהתקבל סכום מסוים "בצ'ק הנ"ל". היינו, בעת שעל פי הנטען נשלח שמואל להחתים את הנתבעת ובנו יוסי על המסמך, אמור היה צילום ההמחאה להופיע על המסמך. אלא שבחקירה הנגדית נטען שהדבר נעשה במקביל. היינו, בעת ששמואל נסע להחתים את הנתבעת ובנו על מסמך ההלוואה – שכבר כולל צילום של ההמחאה החתומה – התובע נסע להחתים את אביו על ההמחאה. גרסה זו אינה אפשרית מבחינה עובדתית. מדובר בסתירה רבתי שיש בה כדי לקעקע את גרסת התובע.

התובע נשאל לפשר גרסתו והתמיהה העולה ממנה והשיב: "אני לקחתי מאבא שלי את השיק את הפקנס (הטעות במקור) שיקים ובאתי למוסך צילמתי את השיק הכנתי את המסך למולי, לקחתי את כל הפנקס באתי למוסך צילמתי את השיק, כתבתי את הסכום, כתבתי למטה את ההסכם, ואמרתי למולי שיסע ויחתים את אשתו ואת הילד שלו על המסמך" (עמ' 14, ש' 22-24). גרסה מאוחרת זו, שטען התובע לאחר שהתשובה הקודמת חשפה את הסתירה בגרסתו, נדחית על ידי.

8. שלושה עדים – הנתבעת, שמואל ויוסי – העידו בפניי כי החתימה על מסמך ההלוואה נעשתה במוסך, במעמד המנוח. מדובר אמנם בבני משפחה ובמי שיש להם אינטרס בתוצאה של ההליך המשפטי. על אף האמור, מצאתי מקום לקבל את גרסתם כאמור. לא נמצאו סתירות מהותיות ביחס לגרעין הטענה באשר למקום בו התבצע מהלך החתימה ובעצם לטיעון לפיו המנוח היה נוכח במעמד החתימה. משהתקבלה הגרסה לפיה המנוח היה נוכח בעת מהלך החתימה, המשמעות היא שהמנוח ולא התובע הוא המלווה, על כל הכרוך והמשתמע מכך.

9. עדותו של עד ההגנה, מר גבריאל קידר, הותירה במהלך חקירתו רושם טוב. עדותו לא נסתרה, גם אם מביאים בחשבון את עדותה של הגב' נהורה אורטס, מטעם התובע. עדותה התייחסה בעיקר לקשר של אחיה – התובע וגבריאל – עם אביהם המנוח. עדותה הייתה משכנעת פחות מעדותו של האח גבריאל. עם זאת, לנוכח הסכסוך המשפטי בין האחים, לא מצאתי לבסס ממצאים על יסוד עדויותיהם.

10. העדות של הנתבעת, שמואל ויוסי, על אודות המקום בו נחתם מסמך ההלוואה (במוסך), על כך שהמנוח היה נוכח במעמד בחתימה, העובדה שבהסכם ההלוואה צוין המנוח כמלווה, כמו גם בהינתן הסתירה בגרסת התובע באשר ללוחות הזמנים והמהלך על פיו צורף העתק ההמחאה אל הסכם ההלוואה – כל אלו מצדיקים לקבל את גרסת הנתבעת ולהעדיף אותה על פני גרסת התובע.

11. אין התאמה בין עדות הנתבעת לעדותו של שמואל באשר לשאלה אם במעמד החתימה על הסכם ההלוואה נמסרה המחאה כלשהי. עובדה זו נזקפת לחובת הנתבעת. העובדה שבתצהיר התמיכה בהתנגדות לא בא זכרו של מסמך ההלוואה נזקפת אף היא לחובתה. נתון נוסף – המתייחס למועד מסירת ההמחאה – נמצא בלתי מספק. הנתבעת (כך גם שמואל) ציינה בתצהיר העדות הראשית מטעמה כי במהלך חודש מרץ 2013 נמסרה ההמחאה לתובע. אני דוחה את הגרסה. עיון בהמחאה [בצד שמאל, מתחת לסימון "ש"] מעלה שפנקס ההמחאות ממנו נמשכה ההמחאה כאמור הופק ביום 4.7.2013. היינו, לא ניתן היה למסור את ההמחאה למנוח עוד קודם לכן. קושי נוסף נעוץ בעובדה שבכתב ההתנגדות נמנעה הנתבעת מלמסור פירוט על אודות עריכת הסכם הלוואה. קיים קושי להסביר את החסר כאמור, אולם נחה דעתי שאין באמור כדי לגרום לשינוי המסקנה. כאמור, משהטיעון לפיו החתימה על הסכם ההלוואה נערכה במעמד המנוח, הרי שהחשיבות שניתן לייחס לאזכור של המסמך והחתימה עליו היא פחותה.

12. התייחסות לבקשות מאוחרות: לא מצאתי מקום להורות על מחיקת סעיפים כלשהם מכתב הסיכומים של הנתבעת. הטענה בדבר היותה של ההמחאה לביטחון אינה רלבנטית להכרעה; הטענה לפיה ההמחאה נלקחה על ידי התובע נטענה לא רק במהלך העדויות, אלא גם בהתנגדות (סע' 28 לתצהירה של הנתבעת בהתנגדות); אשר לבקשה שעניינה סדר הראיות – לא ראיתי מקום ליתן החלטה אופרטיבית בבקשה, שהוגשה בשלב הסיכומים, לאחר תום שלב הבאת הראיות

13. על כן, אני מורה כדלקמן:

תביעת התובע לחייב את הנתבעת לשלם לו את הסכום המגולם בהמחאה – נדחית.

עיזבון המנוח אינו בעל דין בהליך. לא ניתן להורות בצו אופרטיבי על תשלום החוב המגולם בהמחאה ישירות לעיזבון. עם זאת, מובהר בזאת כי הזכאי לקבל את החוב המגולם בהמחאה הוא עיזבון המנוח וכי הנתבעת מודעת לכך, מסכימה עם הנחת המוצא כאמור ומוטב שהיא תנהג באופן המתחייב מנסיבות העניין והמצב המשפטי, כל זאת ללא דיחוי.

בנסיבות העניין, כאשר הנתבעת נמנעה מלפרוש בפני בית המשפט את התשתית העובדתית המלאה, היא מסרה דיווח עובדתי לא מדויק על אודות המועד בו נמסרה ההמחאה ונמנעה מלשלם את חובה לעיזבון עוד לפני ההכרעה בהליך – יישא כל צד בהוצאותיו.

<u>המזכירות מתבקשת לשלוח העתק מפסק הדין אל ב"כ הצדדים.</u>

ניתן היום, ד' כסלו תשע"ז, 04 דצמבר 2016, בהעדר הצדדים.

יגאל נמרודי, שופט